BIBLIOTECA NAZIONALE VITTORIO EMANUELE

BIBLIOTECA NAZIONALE VITTORIO EMANUELE
9
15 A
14

C. CAPOBIANCHI
Via Pie'di Marmo, 10
ROMA

PICTA POESIS.

VT PICTVRA POESIS ERIT.

LVGDVNI,

Apud Mathiam Bonhomme.

1552

CVM PRIVILEGIO.

BIBLIOTECA VITTORIO EMANUELE IN ROMA

21-e-74

21 e 79

9. 15 A. 14

2

IL EST COMMANDE' de la part de Monſeigneur le Lieutenant general, au gouuer nement de Lyonnois, à Macé Bonhomme Imprimer ce preſent œuure Intitulé *Picta Poëſis*, tant en latin, que en Francois, auec inhibitions & defenſes à tous autres de l'imprimer ou faire impri mer dedans trois ans, ſur peine damende arbitraire, & de confiſcation deſdiƈtes impreſsions.

Fait à Lyon, le vingtneufuiéme d'Aouſt mil cinqcens cinquante deux.

I. Tignac.

AMPLISSIMO VIRO, D. PHILIBERTO BABO ANGOLISMORVM EPISCOPO BARPTOLEMAEVS ANVLVS BITVRIX S.

HOC EGO TE POEMAtio dono (VIR Clariſsime) et quantũ in me eſt: honoro. Quod certè vt inſolens: ita nouum tibi fortè videbitur. Sed nihil obſtat quóminus vt quemadmodum quod nouum eſt, tempore tandem veteraſcit: ſic quod vetus eſt, tempore renouetur. Nimirum antiquum illud pignus amicitiæ, tantò melioris, quàtò vetuſtioris, inter nos iám olim cõtractæ, dũ inæqualis ſortis diſcernendæ per ætatulã neſcÿ, apud Biturigum Metropolin, in magnifica IACOBI CORDIS domo, ſub prudẽtiſſ. & eruditiſs. viro SIMONE DAGOBERTO, cum tribus vnà fratribus tuis, alÿſq́ue nobiliſ-

ſimis tùm pueris, nunc autem viris ornatiſsimis, primũ in literis inſtitueremur, arctiſsimáque familiaritate cõiuncti eſſemus. PORRO ab illo tẽpore elapſis triginta, & amplius annis, cùm ego te nunquam poſteà viderim: non potui tamẽ non perpetuò meminiſſe. Tanta inſederat animo meo, & tui tunc admiratio, & prudentiæ, & virtutis in te olim futuræ præſaga exiſtimatio. Quæ adeò non feſellit: vt omnem etiam (quantum de te auidè ſciſcitans iactari audio) animi mei præſumptionem ſuperarit. Ex quo fit: vt quæ mihi (dum ſimplex vtriuſque noſtrùm ætas, Fortunã, & Geneſin diſparem parum ſecernebat) prima fuit tui diligendi cauſſa: ea nunc adaucta incrementum quoq; det amori: qui illa occeptus ætate, illíſque ſtudiorum principijs inchoatus: in ſenectutem vſque firmiſsimè durat, religioſa quadam imbutus neceſsitudine. Ergo ego per hũc oblatum qualemcunque libellum, quaſi veteri Falernò nouum Hymettium admiſcens: veterem illam inter ſimplices pueros neceſsitudinem, reuoco in nouam, & præſentem tuæ dignitatis obſeruationem, & Fortunæ ex prudentia factæ gratulationem. Quam DEVS O continuis augeat ſucceſsibus. Vale. Idibus Sept. 1552.

AETIOLOGICA PROPHASIS.

CVM AGATHANdro Lugdunenſi Typographo mihi nonnulla eſt neceſsitudo, cuius ergò, familiariter aliquando Muſæum eius ingreſſus: incidi in aliquot imagunculas in æs inciſas. Quarum ego vſum cùm eſſem percõtatus, is nullum eſſe reſpondit. quòd inſcriptiones ad picturam alludentes non haberet. aut ſi quas habuiſſet, ſibi perijſſe adfirmauit. ibi ego tales εἰconas non temerè effictas eſſe ratus, recepi me ex mutis, & mortuis, vocales, & viuas effecturũ: inſpirata viuacis Poëſeos velut anima. quod quàm alacriter recepi: is alacriùs excepit, itaque ſtatim cœptũ eſt opus: in eo progreſſum: & tandem peractum verſibus latinis, nonnulliſque Græcis. maiori tamen labore, minoriq́; exiſtimatione: quàm ſi ex meo ipſius libero commento feciſſem. Quanquàm non adeò anxiè laborans coniectari quid Agalmatographos ille Aphonos (quicũque fuerit) in animo habuiſſet: quàm quod mihi eſſe imagini aptum videretur: id

μυθικῶς adfingere, partim ex meis conceptibus, partim ex optimis vtriuſque linguæ autoribus deſumptum. Et tanquàm Lesbia ad hoc ſtructum regula ſum vſus, nimirũ nõ Picturã Poëſi (vt decuit) ſed Poëſin Picturæ iam exaratæ (vt neceſſe fuit) adaptans. Νὴ Δία καθ' ὕςερον πρότερον. id que mihi negotij credidi ſolùm dari: iconibus vt conuenirent, quos feciſſem verſus. Quod ego mihi videor propemodum adſecutus. Si cui autem vellicatori minus feliciter: aut minus propriè videbor: Is ſciat moleſti⁹ eſſe, alienis inſiſtẽdo veſtigijs, inter anguſtias ſubſequi: quàm libero greſſu per apertam planitiem expatiari. Nullam etenim ex omnibus imaginem delineandam, aut excalpendam curaui ex mea deſcriptione, proq; meo arbitrio (quod facilioris erat operæ) præterquàm Symbola, & Stemmata, & Matrimonij Typũ, cum tredecim alijs ſparſim admiſtis: vt perficeretur Hecatontas, cum cumulo, & acceſsione. explerenturq; paginæ aliquot inanes, natura vacuum non patiente. In cæteris verò pro mea diuinatione verba rebus quàm potui conuenientiſsima accommodare ſum meditatus. Vt præmortuas, ſemiſepultasq; imagines in vitam, & lucem reuocarem: ingenium meum exercerem: lectorum vt oculis, ſic animis ſatisfacerẽ: Deniq; VIRO BONO & amico obſequium præſtarem. Et hęc eſt operis ſuſcepti cauſſa.

DIVINI SPIRITVS INVOCATIO.

OMNE bonum munus,quod ab omni parte beatum
 A Patre luminis eſt deſuper adueniens.
Ergo opus orditur quiſquis quodcunque Poëta:
 Inuocat hic primum numinis auxilium.
Carmina ſic quoque nos ſcripturi picta,precamur,
 Cœleſti vt nobis luceat igne Deus.

GENTILITIVM BABORVM STEMMA.

EN MANVS *inſignem ramum quæ porrigit vltro,*
Munus Amicitiæ, Pacis & indicium.
Ramus hic infernæ Iunoni ritè ſacratus,
Perpetuæ auricomo frondis honore virens,
Quem ſibi pulchra ſuum offerri Proſerpina munus
(Vt pius Aeneas obtulit) inſtituit,
Littera Pythagoræ diſcrimine ſecta bicorni
Cuius & in gemino palmite picta patet.
PORRO *tantarum quæ ſint myſteria rerum:*
Dicere (cùm nemo neſciat) ecquid opus?
Hoc gentilitium clarorum eſt ſtemma Baborum,
Haud minimũ quibus es, Tu Philiberte, decus.

B. ANVLI, ΣΦΡΑΓΊΔΙΟΝ.
ἈΙΏΝΙΟΝ, ΚΑῚ ΠΡΌΣΚΑΙΡΟΝ.

OBSCVRI *generis cùm ſim: nullumq́; feratur*
Â Gentilitijs nobile ſtemma meis.
Et mihi cùm fuerit pater Anulus, & Roſa mater:
Ex vtroque meum ſchema parente gero.
ANVLVS *in ſeſe reuoluti circulus anguis,*
Aeternum ſignans eſt Hieroglyphicon.
At ROSA, *corporis eſt nota non obſcura caduci:*
Quæ perit hoc cõdem, quo fuit orta, die.
Scilicet vt quoniam mortali corpore conſto,
Aeternaq́; anima: Symbolon hoc habeam.

TYPOGRAPHI AGATHANDRI SYMBOLVM.

ΕΚ ΤΟΥ ΠΟΝΟΥ Ο ΚΛΕΟΣ.

PERSEVS *ſaxificæ caput exitiale Meduſæ*
Victor periculi gerit.
Aegide Palladia armatus, clypeoq́, coruſco,
Acuta & Harpe Mercuri,
Vertice pennato, geminis talaribus: auras
Carpens, volat mirabilis.
Deſpicit, ac infra ſe homines in ſaxa ſtupentes:
Fuſis humi ſerpentibus.
ECQVID *id eſt? Cùm abſoluit opus Sapiētia pulchrū*
Acumine Eloquentiæ:
Euehit altè (adeò genus vt mortale ſtupeſcat:)
LABORE PARTA GLORIA.

CHALCOGRAPHIAE LVGDVN.

ΜΎΘΟΣ.

Cvi iaculum, iaculoq́; animus præſtantior omni,
Atque Leoninum viserat exuuium:
Cadmvs Agenorides præſtãs facũdia, & armis:
Vt iaculum penetrans, vt Leo magnanimus,
Vexit in Europam literas Phœnicibus ortas.
In quibus humanæ circulus eſt Sophiæ.
Quarum quinque (alĳs ſe collidentibus vltro.)
Plena vocales integritate manent.
Ac terreſtribus has animis inſeuit: & artes.
Ciuiles homines fecit & ex rudibus.

Fictus

F I C T V S *ob hoc vigilis dentes ſparſiſſe Draconis:*
Exq́; ſatis natos dentibus eſſe viros.
Qui ſe occiderunt per mutua vulnera. tantùm
Poſt reliquos cæſos, quinque ſuperſtitibus.
Ex quibus eſt hominum poſt multiplicata propago:
Qui primi Thebas incoluêre nouas.
H V I V S *ad archetypum, literas qui ſpargit in vrbe*
Quæ nomen, vires, ſtemma Leonis habet:
Quiq́; libris homines ſapientes perficit: An non
Iure pari poßit dicere Chalcographus?
SEMINO SERPENTIS DENTES IN PELLE LEONIS.
Hoc eſt L V GDVNI, *Qui Leo Gallicus eſt.*

IN ADVENTVM HEROIS SANCTANDRAEI LVGDVNI GVBERNATORIS.

HANNO *manu primus fertur tractaſſe Leonem*
Pœnus: & artifici Dux catus ingenio.
Aſt hunc quem penes eſt Regis manus, atque poteſtas
Quã mirabilius poſſe LEONTOPOLIN?
Poſſe Leontopolin LVGDI *moderarier vrbem:*
Quæ nomen (Celtωn voce) Leonis habet.
Ὥσ Καρχηδόνιος Ἄννων ἀπέδειξε τίθασσον.
Δεινὸν χ' ἠπιαλαῖς χερσὶ λέοντα φόβῳ.
Ὥσ πολιτεύεται ἀγαπητὲ δίκητε προσεύχει
Ἡ καθ' ὁμωνυμίαν ἡ πόλις ἐστὶ ΛΕΩΝ.

MATRIMONII TYPVS.

CORPORE ſit duplicis forma Hermaphroditus in vno
Vnáque ſit facies fœminæ, & vna viri.
Oſcula dein, gemino velut ore reciproca dentur:
Quæ blando alternæ ſunt in amore vices.
Hinc vtrunq; Sophos carnem vnam dicat: at inde
(Dum pugnant:) Satyrus rideat eſſe duos.
Carne quòd eſſe duos cornutus Hebræus in vna
Iuſſerit: hoc corpus denotat Androgynon.
At quòd non deceant diuiſos iurgia ſponſos:
Id Satyrus μῶρος qui reprehendat: adeſt.
Caſibus aduerſis ſolatia vtrinque ferendis,
Sintq; decuſſatim brachia iuncta cruce.
Sic vt dactylion dextro ſuper vbere læua,
Corq; ſiniſtro habeat dextra manus latere,
Ille fidem ſponſam, viuacem hoc ſignat amorem.
Vnà vt conueniant hinc amor, inde fides.

Tum laqueus cingens (ὃς δεσμὸς ἐχέσιος ἐστὶ)
A capite vſque pedes pendeat implicitus.
Sic tamen vt velet nodo coëunte pudenda.
Et notam ſexus non ſinat eſſe notam
Nempe maritalis, nodusq́; vxorius: ambo
Dum coëunt: tecto membra pudore ligant.
Folliculusq́; iugo ſuper impoſitus caput ornet.
Tum quia ſuaue iugum: tum leue quòd ſit onus.
Porrò, frugiferis iuxtà ſtet frondibus arbos:
In cuius ramis plurima ſidat auis.
Roſtra inſertantes, atque oribus ora columbi.
Et ſatis ex vna, Turture Turtur habens.
Proq́; ſuo fœtu plumis ſpoliata Palumbis.
Concordi Cornix in grege ſemper agens.
Pellicanus item transfigens pectora, vitam
Qui pullis proprio ſanguine reſtituit.
A RBOR. *ſtirpe ferens fructum genitalibus aruis,*
Connubium eſt: pulchro germine prolificum.
Morigerum officium miſto notat ore Columbus.
At Turtur fidi ſigna pudoris habet.
Inq́; ſuos pietas deplume notata palumbe eſt.
Concordes cornix ſignat amicitias.
Tum Pellicanus cor rodens, cura parentum eſt.
Qua ſe pro natis (quos genuere) necant,
D ENIQVE *Fit cãpo procul apparente* πάρεργον
Σὺν τὲ δύ' ἐρχομένω *bubſequa bobus arans.*
Isq́;, ſit æqualis munus commune laboris.
Compar & augendæ ſollicitudo rei.
H AEC *eſt coniugij bene conuenientis imago*
Signum in legitimo connubiale thoro.

ΤΩ͂Ν ΛΟΓΙΚΩ͂Ν ΔΙΑΦΟΡΆ.

IVPPITER *in medio ſpectabilis æthere ſtans eſt.*
Aßidet huic ſuperûm cætera turba Deûm.
Hic contemplatur, ſpectant illi otia agentes.
Ὅι γὲ θεοὶ τὸ θεᾶρ ὣσ ὀνομναζόμενοι.
Altera turba viam affectat (quæ lactea) cœli.
Indigetum ſiſti concilio properans.
Infra caprìpedes ſublati cornua Panes
Suſpiciunt. terris ſed tamen vſque manent.
HOC *triplex genus eſt, Hominũ, Herouniq́; Deũq́;.*
Imparili qui ſunt ordine diſsimiles.
Summa quies ſuperûm eſt, & contemplatio. Virtus,
Candida, ſemideos ducit ad aſtra viros.
At quorum affectus rebus terreſtribus hærent:
Hi tantùm cernunt ſydera: non adeunt.

INGENIVM, ET LABOR.

CHIRON *Naturæ cur fingitur eſſe biformis,*
Anterioris Homo, poſterioris Equus?
Contentoque arcu volucrem torquere ſagittam:
Ardua ſtelligeri qua petit aſtra Poli?
*A*N *quia forma hominis ratio ſit propria? Bruti*
Quadrupedis, proprium ſit labor officium?
Vt quiſquis ſtudio aut opera contendit ad alta:
Huic ſit coniunctus cum ratione labor.

PERFIDVS FAMILIARIS.

P E R *medium Braſidas clypeum traiectus ab hoſte:*
Quóque foret læſus ciue rogante modum.
Cui fidebam (inquit) penetrabilis vmbo fefellit.
S I C C V I *ſæpe fides credita: proditor eſt.*

AMORVM CONVERSIO AD STVDIA.

CVM *Satyrus nympham petulans ſequeretur amatã:*
Incidit in lamam cæcus arundineam.
Dumq́, ibi pro merſa ſuſpiria ducit amica,
In calamis ſuauem ſenſit ineſſe ſonum.
Protinus ergo VALE *longũm tunc dixit Amori*
Nymphæ: quem pepulit Muſicus alter amori
Ad calamos animum conuertit namque canoros.
Septenis quibus ex tibia facta fuit.
NYMPHA *Latens, vbi ſe neglectam ſenſit: vt œſtro*
Percita per latos vacca excurrit agros.
HAEC *ab amoribus ad ſtudia eſt conuerſio. cũ quis*
A ſcorto ad libros vertitur, & calamos.
Eſt ſatyrus iuuenis ſcortator: arundo, Puella
Flexilis in quemuis (det modò dona) virum.
Quæ fugit &. latitat tunc cùm ſe ſentit amari,
Oeſtro deinde velut bos cita, ſpreta fugit.
Βοῦς γὰρ ἀτιμαγελεῖ ποτ᾽ ἔβα καὶ ταῦρος ἀμ ὕλαν
Ως γὰρ ἑταιρα φίλομ καὶ φίλος ἣν λύεται.
Fiſtula diſparibus ſeptem compacta cicutis,
Iunctas ſeptem artes denotat ingenuas.

ASSIDVITAS PERFICIT.

QVID *magis eſt durum ſaxo? Quid mollius vnda?*
Dura tamen molli ſaxa cauantur aqua.

Πέτραν κοιλάινει ῥανὶς ὕδατος ἐνδελεχέιη
Καὶ πόνος ἐνδελεχὴς πράγματα πάντα τελεῖ.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

MORS PERNICIOSORVM GRATISSIMA.

BESTIA *noxia ſus, quæ ſpes intercipit anni:*
Viua nocet tantùm mortua tota iuuat.
Ergo vbi mactatur brumali menſe Decembri:
Purpureamq; animam guttura ſecta vomunt:
Vir Mulier, Pueri impexi innuptaq; Puellæ
Conueniunt, gaudent, Lætaq; flamma micat.
Diuiditur corpus membratim, Otaria, Pernæ,
Cauda, caput, xenio diſtribuenda nouo.
Flatilis in partem veſica venit puerorum.
Cætera proficuis exta parata cibis.
SIC VBI *quis periȷt Epicuri de grege porcus:*
Cui Deus eſt venter: pro ſale cui anima:
Omnia qui viuus vertit ſurſum, atque déorſum:
Congereret ventri quo malè uerſa ſuo:
Plauditur. & cunctis eius gratiſſima mors eſt:
Qui vixit cœno deditus, atque gulæ.
Nam multi paſcuntur eo, quo pinguit vnus.
Cùm corpus multis vnius interȷt.
Incipit & prodeſſe ſimul, cùm deſinit eſſe
Ignauus viuens, mortuus vtilior.

ἈΜΦΊΛΗΨΙΣ.

RVSTICVS *vrbanas dum fortè intraſſet in ædes*
Dorophago portans munera cauſsidico.
Cauſsidicum offendit parte (hoc eſt ore voraci)
Sumentem lautos anteriore cibos.
Poſteriore autem, clyſterem vrgebat in aluum
Pharmacopola olido pronus aqualiculo.
EQVID *agis Patrone? (cliens huic ruſticus) illi*
Cauſsidicus. CAPIO PARTE AB VTRAQVE SIMVL.

HOMINI EX HOMINE MATERIA, EX DEO FORMA.

CORDA *ferit telo Deus autor amoris eodem.*
Iunctis connubij fœdere corporibus.
Hinc genitos & ali iubet à Chirone biformi.
Cui rationalis pars, animalis & eſt.
SIC pueri ex hominum coitu naſcuntur amoris.
Queîs vitam vegetat cum Ratione Deus.

DIVITIBVS, TEMPVS OMNE COMMODVM.

MAGNIFICA *medius ſedet altè diues in aula.*
Circunſtant varij quattuor hunc famuli.
Vnus habet veris flores. Fructus gerit alter
Aeſtatis, cornu diuite ſuppeditans.
Porrigit in calatho maturas Tertius vuas.
Multiplicem veſtem denique quartus habet.
At ſtat pro foribus mendicus Homuncio: panem
In lacera, geſtu ſupplice, veſte rogans.
SCILICET *id ſignum, quod agentibus otia tuta*
Commoda tempora ſunt omnia diuitibus.
At contra ſignum, quod mendicantibus: omni
Tempore, deficiunt omnia Pauperibus.

AETERNA HOMINVM NATVRA.

VER, *Aeſtas, Autumnus, Hyems, Hæ quattuor annis*
Sunt tempeſtates, orbe volubilibus
QVATTVOR *ætates homo ſic habet integer æui.*
Qui puer, hinc iuuenis, mox vir, & inde ſenex:
Aeterno vt ſimilis mundo reuolutio vitæ
Nos itidem æternos arguat eſſe homines.

MVLIEREM TANGERE, MALVM.

RVSTICVS *algentem boreali frigore Faunum*
In ſua deduxit tecta, laremq́; foci.
Montano Satyro (quem nunquam viderat) ignu
Pulcher, & aſpectu viſus amabilis eſt.
Viderat hic Solem: ſimilem eſſe videbat & ignem
Soli: quoquid habet Mundus amabilius?
Ergo ratus Solem media fornace camini
Illapſum domui, ſemiferus Satyrus:
Protinus amplecti voluit, dare & oſcula flammæ.
Ruſticus at cohibens, hunc ita corripuit.
Parce. niſi abſtineas tibi barba cremabitur, Hirce.
Quodq́; vides pulchrum: noueris eſſe nocens.
Namque videre procul iuuat: at propè tangere lædit.
Contactu abſtineas: intuitu fruere.
HAEC *adoleſcentes laſciuos fabula, pulchræ*
A Veneris flammis admonet abſtineant.
Pulchram etenim formã, ſub qua muliebre venenũ eſt:
Vt vidiſſe placet: ſic tetigiſſe nocet.

FACVNDA SENECTVS.

CANDIDA *Cygnus auis ſuprema ætate canora eſt.*
In quam verti homines tabula picta docet.
Nam ſunt canitie Cygni, dulciq́ canore,
Virtute illuſtres, eloquióque ſenes.
Dulce vetus vinum: ſenis eſt orátio dulcis.
Dulcior hoc ipſo quò ſapientior eſt.
Οὐ γὰρ ἀπὸ γλώσσης μέλιτος γλυκίων ῥέεν αὐδὴ
Κυκνεῖον πολιοῦ ὤσμα γέροντος ἔην.

SEQVITVR SVA POENA NOCENTEM.

CONSCIVS *offenſarum, animusq́; ſuipſius vltor.*
Viuit in inuita: vita cùm viuere nolit.
Cúmque mori exoptet: ſua mortis vulnera ſentit.
Nec tamen emoritur: ſed fert ſua tormina ſecum.
Carnificémque ſui cùm ſeipſum ſentiat: à ſe
Vellet abeſſe quidem. Sed adeſt, ac vſque rotatur
Vt miſer Ixion. & ſe ſequitúrque, fugitq́;.

IMITATIO CAPTATRIX.

SI QVIS *fœmineum tentat corrumpere ſexum*
Fœmineos mores induat, ac habitus.
Sepoſita grauitate viri, multitia ſumat.
Imberbisq́ velut fœmina, comptus eat.
Chromate tum fucus faciemq́, manusq́ coloret,
Pingat & adductam purpura rubra cutem.
Sic inſtructus, eam quam quærit, vadat adortum
Verbaq́ det miſtis blandula delicijs.
Oſcula mox iungat, nudos poſt oſcula tactus.
Cætera vis ſine vi diſſimulata dabit.
IVPPITER *hac ſtuprum ſimulata Diana Caliſto,*
CLAVDIVS *vxori Cæſaris, arte tulit.*

SCHOLASTICA GENEROSORVM CORRVPTELA.

En dea *ſæua nimis faſtu, cultuq́; ſuperbo,*
Quæ famulam manibus imperioſa ferit.
Ad cuius proſtrata pedes, mutatur in vrſam
Virgo: cui fuerat libera forma prius.
Picta *Magiſtrorum tali eſt eicone Tyrannis*
Quæ puerûm Naturam efferat ingenuam.
Liberiore prius fuerant vt qui indole nati
Supprimat abiectos, cogat & eſſe feros.

FONS SALMACIDOS. LIBIDO EFFOEMINANS.

VALLIS in obſcuræ ſinus eſt vmbroſus opaco.
Atque ibi turbidulis fons lutulentus aquis.
Quo qui fonte lauat: calidum reſtinguat vt æſtum
Quiq; paludoſo mergitur in latice:
Anteà ſi vir erat bene maſculus: exilit inde
Ambiguo ſexu ſemiuir Androgynos.
Talem Salmacidos fontem finxere Poëtæ
Hermaphroditus vbi fœmina, virq; fuit.
AT réuera hic fons nihil eſt aliud, niſi cunnus.
Ardentis veneris ſuaue refrigerium,
Cuius in obſcœna lama qui mergitur: illi
Firma viri virtus deperit, atque calor
Naturalis, & hunc effœminat vda libido.
Viribus effœtis. ſemiuirumq; facit.

VOR TIVM EX IMPARI CONNVBIO.

NDE fit vt tonitru horrendo Bombarda frequẽter
ſiliat: rupta tam duri mole metalli?
AN quia vi nulla poſſunt diuerſa teneri?
gida cùm pugnant calidis, humentia ſiccis,
llia cum duris: ſine pondere habentia pondus.
mque ſali petræ gelido, ſiccóque, repugnat
lphur, quòd calidum eſt: quo pinguis liquitur humor.
uid & eſt grauius ferro? quid durius illo eſt?
id contrà leuius flammis? quid mollius illis?
go nec eſſe diu ſimul hæc contraria poſſunt:
uin mox erumpant miſto cum murmure bombo.
SVCCIDA ſic quoties iuuenili ſanguine virgo
uæ leuis igniculis, quæ molli carne tenella eſt)
pſit decrepito. cui vis exucca refrixit.
ui grauis eſt annis. cui nil, niſi callus, & oſſa.
HEV quã difficile eſt lecto vt teneantur eodem,
uin indignantes furiarum ardoribus, iræ
quidem grauis, hæc ardente libidinis igni,
niugium abrumpant, magno cum murmure gentis:

IVPITER AEQVVS.

IVPPITER, & IVNO certarunt, vtra voluptas
Sit maior, coitus fœminei, ánne maris?
Vtrumque expertus iudex de lite iocoſa,
Protulit (vt verum eſt) pro Ioue Tireſias.
Sæua ſed huic vltrix Iuno vſum lucis ademit.
Iuppiter aſt æquus ſcire futura dedit.
HAEC eſt Iuſtitiæ diuinæ Επιεικεία, rependat
Corporis vt damnum dotibus ingenij.
Senſibus externis nam qui ferè deſtituuntur:
His animi virtus acrior eſſe ſolet.

ACTA IVVENVM, CONSILIA SENVM

fœlix PRINCEPS! quem circunſiſtit vtrinque
Viuida vis Iuuenum, conſiliúmque Senum.
contrà, infœlix Princeps! cui armata iuuentus
Plus placet: extruſo cum ſene conſilio.
emplum eſt Roboam, regno priuatus auito,
Qui ſenibus pulſis conſuluit iuuenes.

ADVLATOR.

FISTVLA dulce canit volucrẽ dũ decipit Auceps
At loquitur blando dulcius ore Colax.
Sic hecatophtalmon ſopiuit cantibus Argum
Blandula ſuauiloqui tibia Mercurij.
NEMO adeò vigil eſt cui non imponere poßit
Dulcis adulator nomine amicitiæ.

PERICVLVM IN TERRA, PERICVLVM IN MARI. vel NVSQVAM A MALIS TVTVM.

PER MARE *fertur equis Pirata in naue marinis:*
Bellua in orbe quibus nulla nocentior eſt.
In terram prædo ſua monſtra trifurcifer vrget
Virginis ad raptum, quæ fugiens fit auis.
Nam Dea de cœlo ſpectans, miſeranſq; Minerua
Perfugium volucrem tollit in aërium.
HEV *quid id eſt? Terra, atque mari violēta malorū*
Vis furit. innocui raptibus expoſiti!
Nulla ſalus: niſi ſumma Dei ſapientia mutet:
Faxit & ad ſummos vſque volare polos

SVMMA VIRTVS ADVMBRATAM VIRTVTIS SPECIEM ABOLET.

AMBVSTOS *apud Aethiopas, calidāque Syenen,*
Torrida quæ tropico terra ſub orbe iacet:
Cùm ſuper vmbilicum media ſol parte diei
Conſtitit, æſtiui tempore ſolſtitij:
Efficit hic nullas tunc ſol altiſſimus vmbras.
Lumine nam corpus circuit omne ſuo.
Quæ prius & rerum nigra ſpectabatur imago:
Euaneſcit. & hæc iam patet eſſe nihil.
SIC *vbi* τῆς ἀρετῆς φῶς λάμπρον, τῆς τε σοφίας
Vir clarus, ſummi luminis exoritur:
Eſſe videbantur qui nonnihil, euaneſcunt.
Et nulli fiunt: qui fuerant aliqui.
Οἷος πέπνυται· τοὶ δὲ σκίαι ἀΐσσουσι
Τοὺς λοιποὺς ἀπολεῖ· καὶ μόνος ἐστὶ σοφός.

VIRTVS INVIDIAM EXCITAT.

QVID *ſibi vult haſta quod cum virtute vibrata*
Inuidiæ reſerat Diua Minerua fores?
AN *quia nulla ſine eſt odij ſapientia zelo?*
Liuoríque aperit gloria digna viam?

SOPHISTAE.

EN MVLTIFORMIVM *ferarum cùm gregem*
Lector, vides: rixantum inaniter ſimul
Tum vocibus, tum dentibus, tum calcibus.
Elephanta nempe, maximam orbis belluam,
Contra Draconem, qui venenoſiſſimus.
Stolidum Camelum, & verſipellem Pardalin,
Equum ferocem, cornibus Taurum trucem.
Et maximè Ceratinum Tragelaphum.
Necnon Chimeram, quæ triformis beſtia,
Leonis ore, (quo ſuperbius quid eſt?)
Salacis Hirci ventre, ſed cauda aſpidis.
VIDERE *te puta, ſimul nugantium*
Turbam Sophiſtarum ferocem, & barbaram,
Grandiſſimarum beſtiarum ſub polo.
Qui de Chimera, Tragelaphóque diſputant.
His nempe de nugalibus, quæ ſunt nihil.
Vel inutilia communis ad vitæ ſtatum.
Tamen ſupercilio graui, & clamoribus
Magnis. frequenter & pugnæ furoribus.

EX DOMINO SERVVS.

CORNIBVS *in ceruum mutatum Actæona ſumptis*
Membratim proprij diripuere canes.
NAE *miſer eſt Dominus, Paraſitos quiſquis edaces*
Paſcit: adulantum præda parata canum!
Se quibus irridendum ſuggerit, & comedendum.
Seruus & ex domino corniger efficitur.

NIHIL INAVSPICATO ADGREDIENDVM.

HEPTAPYLAS *Cadmus ſtatuens iam cōdere Thebas:*
Conſulit oraclinumen Apollinei.
Reſponſóque dato, ſequitur (quæ præuia facta eſt
Sponte) bouem: inq́ue ſolo, quo ſtetit, ædificat
Námque autore Deo, duce Natura, fuit index
Buccula, præſtantis fertilitate ſoli.
HVIVS *ad exemplum, ſi ſuſcipiatur agendum*
QVOD FOELIX, FAVSTVM, PERPETVVMQVE SIET.
Sit Deus autor ad id: Naturáque libera Dux ſit.
Quæ conſtat Stoicis eſſe Pronœa Dei.

EX METV RELIGIO, vel VEXATIO DAT INTELLECTVM.

DILVVIO *(vt cernis) totũ ſtagnãte per orbem,*
Sunt duo in excelſis montibus incolumes.
Numina qui Diuûm ſacras venerantur ad aras,
Effundúntque pias ore tremente preces.
ARGVIT *hoc, homines demum meminiſſe Deorũ:*
Aduerſis metuunt cùm mala temporibus,
Cúmque pericla vident: fieri tunc Relligioſos
Ceu timor efficiat ſolus in orbe Deos.

PAX ARMATA.

HAEC *Quid cæruleo ſub peplo ſignat Amazon:*
Quæ riſum ſimulans ringitur ore truci?
In manibus cuius gladium prætendit oliua.
Tranquillo pro oleo defluit vnde liquor?
SIC *pingenda venit mundanæ pacis imago,*
Quæ fictis reparat bella ſub inducijs.

ΠΟΛΕΜΙΚΗ.

ARS GEMINA *eſt belli vel vi, vel fraude gerẽdi:*
Vt victore hoſtis victus ab hoſte cadat.
Tecta quaſi vulpis fraus: vis quaſi aperta Leonis,
SIT DOLVS AN VIRTVS *ſed quis in hoſte roget?*
Ergo Aquilæ valeant, Lupi, & Vrſi. Minotauri.
Vexillis. VVLPES & LEO *ſigna ſient.*

AMORI CVM PRVDENTIA NON CONVENIT.

FORTE pharetratus pharetratum Phœbus amorem
Riſerat: ac arcus tela Cupidinei.
Oſtentánsque ſuas, victo Pythone, ſagittas:
Spreuerat imbellis, quæ gerit arma, puer.
Vindictam indignatus Amor molitur. & auri
Cuſpide cor Phœbi figit amorifica:
Contra, odij Daphne refugi dat vulnus amatæ
Telo, cui hebeti plumbea cuſpis erat.

Ille ama

Ille amat, hæc odit. fugit hæc: ſectatur at ille
Dúmque fugit: Laurus facta repentè ſtetit.
Sic amat, & fruſtra. nec Apollo potitus amore eſt.
Vltus Apollinis eſt, ſic Amor opprobrium.
HAECINE *doctorum ſors eſt inimica virorum,*
Vt iuuenes quàmuis non redamentur ament?
Exoſoſque habeat prudentes ſtulta iuuentus
His ne iungatur ſtipes vt eſſe velit.

ΦΙΛΑΥΤΙΑ.

NARCISSVS *liquidis formam ſpeculatus in vndis,*
Contemnens alios, arſit amore ſui.
Tabuit: & ſenſim venienti in membra ſtupore:
Ipſe ſui factus flos Hiacynthus amans.
HINC *fugite (ô iuuenes) fons iſte Philautia ſeipſum*
Stultus vbi (cùm ſe non bene norit) amat.

SINE IVSTTIA, CONFVSIO.

SI TERRAE *Cœlum ſe miſceat:& mare cœlo.*
Sol Erebo. Tenebris lumina, Terra Polo.
Quattuor & Mundi mixtim primordia pugnent,
Arida cum ſiccis, algida cum calidis.
In Chaos antiquum omnia denique confundantur:
Vt cùm ignotus adhuc mens Deus orbis erat.
Eſt Mundanarum talis confuſio rerum.
Quo Regina latet Tempore Iuſtitia:

HVMANA ORIGO ET FINIS.

NASCITVR vt ſolida frondoſus ab arbore ramus,
Quam virgo impacti roboris intus alit.
Sublimi & pulchros fundens cum palmite fructus:
In ſpacium ſe effert arduus aërium.
Sic pulchram exurgens oſtentat fœmina prolem
Terrigenæ è coſtis facta virago viri.
Et ſterilem fœcunda facit de prole parentem
Stante tamen vitam robore cuius habet.
Partibus aduerſis ſed conſtat vterque duabus.
Iuncta & hypoſtaſis eſt corporis, ac animi.
Igneus eſt animis vigor, & cœleſtis origo:
Corpora de terræ ſunt generata luto.
Hinc & corpus humi firmis radicibus hæret.
Ad cœlum adſpirat ſpiritus Empyreum.

NOX HABET CONSILIVM.

ERVAT ipſe oculos ſibi clarius vt videat quis:
Deſipiet. Fecit Democritus ſapiens.
Democritus Sapiens Medico vel iudice Coo.
Cæca die cui adſtat Noctua nocte videns.
ADMONET hoc magnis quod poſteà rebus agẽdis
Nox habet arcanum prouida conſilium.

MALEDICI POST MORTEM.

EXERCITUS *fuſos ſequuntur vultures,*
Corui loquaces, garrulæ Corniculæ,
Eſcam iacentum odorantes cadauerum,
Ac morſibus conuellicant ſuis viros
Virtutibus fortiſsimos, ſed mortuos.
Viuis quibus nihil nocere fas erat.
Ac ſplendidos primùm petunt hominum oculos.
TALES *aues inauſpicatæ, denotant*
Clandeſtinos hoſtes, hiantes funeri.
Qui quos timebant: cùm forent ſuperſtites:
His mortuis calumnioſè detrahunt.
Conuicijs, iniurijsq́; maledicis.
Tollunt & in primis honorum lumina.

NOXIA COPVLATIO.

ENECAT *amplexu ſerpens hedera arboris altæ*
Quo ſuſtinetur ſtipitem.
SIC *& amica procax hedera formoſior alba,*
Lentis adhęrens brachijs:
Quem ſemel amplexa eſt: laſciuo occîdit amore
Suggens opes, & ſanguinem.

SOPHISTAE.

EN MVLTIFORMIVM *ferarum cùm gregem*
Lector, vides: rixantum inaniter ſimul
Tum vocibus, tum dentibus, tum calcibus.
Elephanta nempe, maximam orbis belluam,
Contra Draconem, qui veneno ſiſsimus.
Stolidum Camelum, & verſipellem Pardalin,
Equum ferocem, cornibus Taurum trucem.
Et maximè Ceratinum Tragelaphum.
Necnon Chimeram, quæ triformis beſtia,
Leonis ore, (quo ſuperbius quid eſt?)
Salacis Hirci ventre, ſed cauda aſpidis.
VIDERE *te puta, ſimul nugantium*
Turbam Sophiſtarum ferocem, & barbaram,
Grandiſsimarum beſtiarum ſub polo.
Qui de Chimera, Tragelaphóque diſputant.
His nempe de nugalibus, quæ ſunt nihil.
Vel inutilia communis ad vitæ ſtatum.
Tamen ſupercilio graui, & clamoribus
Magnis. frequenter & pugnæ furoribus.

EX DOMINO SERVVS.

CORNIBVS in ceruum mutatum Actæona ſumptis
Membratim proprij diripuere canes.
NAE miſer eſt Dominus, Paraſitos quiſquis edaces
Paſcit: adulantum præda parata canum!
Se quibus irridendum ſuggerit, & comedendum.
Seruus & ex domino corniger efficitur.

NIHIL IN AVSPICATO ADGREDIENDVM.

HEPTAPYLAS *Cadmus ſtatuens iam cōdere Thebas:*
Conſulit oracli numen Apollinei.
Reſponſoque dato, ſequitur (quæ præuia facta eſt
Sponte) bouem: inque ſolo, quo ſtetit, ædificat
Námque autore Deo, duce Natura, fuit index
Buccula, præſtantis fertilitate ſoli.
HVIVS *ad exemplum, ſi ſuſcipiatur agendum*
QVOD FOELIX, FAVSTVM, PERPETVVMQVE SIET.
Sit Deus autor ad id: Naturáque libera Dux ſit.
Quæ conſtat Stoicis eſſe Pronœa Dei.

EX METV RELIGIO, vel VEXATIO DAT INTELLECTVM.

DILVVIO *(vt cernis) totũ ſtagnãte per orbem,*
Sunt duo in excelſis montibus incolumes.
Numina qui Diuûm ſacras venerantur ad aras,
Effundúntque pias ore tremente preces.
ARGVIT *hoc, homines demum meminiſſe Deorũ:*
Aduerſis metuunt cùm mala temporibus,
Cúmque pericla vident: fieri tunc Relligioſos
Ceu timor efficiat ſolus in orbe Deos.

PAX ARMATA.

HAEC *Quid cæruleo ſub peplo ſignat Amazon:*
Quæ riſum ſimulans ringitur ore truci?
In manibus cuius gladium prætendit oliua.
Tranquillo pro oleo defluit vnde liquor?
SIC *pingenda venit mundanæ pacis imago,*
Quæ fictis reparat bella ſub inducijs.

ΠΟΛΕΜΙΚΗ.

ARS GEMINA *eſt belli vel vi, vel fraude gerẽdi:*
Vt victore hoſtis victus ab hoſte cadat.
Tecta quaſi vulpis fraus: vis quaſi aperta Leonis,
SIT DOLVS AN VIRTVS *ſed quis in hoſte roget?*
Ergo Aquilæ valeant, Lupi, & Vrſi. Minotauri.
Vexillis : VVLPES & LEO *ſigna ſient.*

Ille amat, hæc odit. fugit hæc: ſectatur at ille
Dúmque fugit: Laurus facta repentè ſtetit.
Sic amat, & fruſtra. nec Apollo potitus amore eſt.
Vltus Apollinis eſt, ſic Amor opprobrium.
HAECINE *doctorum ſors eſt inimica virorum,*
Vt iuuenes quamuis non redamentur ament?
Exoſoſque habeat prudentes ſtulta iuuentus
His ne iungatur ſtipes vt eſſe velit.

ΦΙΛΑΥΤΙΑ.

NARCISSVS *liquidis formam ſpeculatus in vndis,*
Contemnens alios, arſit amore ſui.
Tabuit: & ſenſim venienti in membra ſtupore:
Ipſe ſui factus flos Hiacynthus amans.
HINC *fugite (ô iuuenes) fons iſte Philautia ſeipſum*
Stultus vbi (cùm ſe non bene norit) amat.

SINE IVSTTIA, CONFVSIO.

SI TERRAE *Cœlum ſe miſceat:& mare cœlo.*
Sol Erebo. Tenebris lumina, Terra Polo.
Quattuor & Mundi mixtim primordia pugnent,
Arida cum ſiccis, algida cum calidis.
In Chaos antiquum omnia denique confundantur:
Vt cùm ignotus adhuc mens Deus orbis erat.
Eſt Mundanarum talis confuſio rerum.
Quo Regina latet Tempore Iuſtitia:

HVMANA ORIGO ET FINIS.

NASCITVR *vt ſolida frondoſus ab arbore ramus,*
Quam virgo impacti roboris intus alit.
Sublimi & pulchros fundens cum palmite fructus:
In ſpacium ſe effert arduus aërium.
Sic pulchram exurgens oſtentat fœmina prolem
Terrigenæ è coſtis facta virago viri.
Et ſterilem fœcunda facit de prole parentem
Stante tamen vitam robore cuius habet.
Partibus aduerſis ſed conſtat vterque duabus.
Iuncta & hypoſtaſis eſt corporis, ac animi.
Igneus eſt animis vigor, & cœleſtis origo:
Corpora de terræ ſunt generata luto.
Hinc & corpus humi firmis radicibus hæret.
Ad cœlum adſpirat ſpiritus Empyreum.

NOX HABET CONSILIVM.

ERVAT *ipſe oculos ſibi clarius vt videat quis:*
Deſipiet. Fecit Democritus ſapiens.
Democritus Sapiens Medico vel iudice Coo.
Cæca die cui adſtat Noctua nocte videns.
ADMONET *hoc magnis quod poſteà rebus agẽdis*
NOX *habet arcanum prouida conſilium.*

MALEDICI POST MORTEM.

EXERCITVS *fuſos ſequuntur vultures,*
Corui loquaces, garrulæ Corniculæ,
Eſcam iacentum odorantes cadauerum,
Ac morſibus conuellicant ſuis viros
Virtutibus fortiſſimos, ſed mortuos.
Viuis quibus nihil nocere fas erat.
Ac ſplendidos primùm petunt hominum oculos.
TALES *aues inauſpicatæ, denotant*
Clandeſtinos hoſtes, hiantes funeri.
Qui quos timebant: cùm forent ſuperſtites:
His mortuis calumnioſè detrahunt.
Conuicijs, iniurijsq́ꝫ maledicis.
Tollunt & in primis honorum lumina.

NOXIA COPVLATIO.

NECAT *amplexu ſerpens hedera arboris altæ*
Quo ſuſtinetur ſtipitem.
SIC *& amica procax hedera formoſior alba,*
Lentis adhęrens brachijs:
Quem ſemel amplexa eſt: laſciuo occîdit amore
Suggens opes, & ſanguinem.

NATVRAM ARS NON MVTAT.

INDOCILE *ingenium ſi pergas velle docere:*
Infœlix operam perdas, vt ſi quis aſellum
In campum doceat parentem currere freno.
Qui cùm quadrupedum in morem videatur equorum
Tollere poſſe caput: greſſus glomerare ſuperbos:
Hunc tamen aut frenis, aut ſi calcaribus vrges:
Auriculas demittit iniquæ mentis aſellus
In terram, & pedibus poſticis calcitrat. Ergo
Deſine. Nam nunquàm Ars Naturã vincet. Equusq́;
Nunquam ex degeneri fiet generoſus aſello.
Et nunquam ex ſtolido cordatus fiet, ab arte.

EX MAXIMO MINIMVM.

HAE Sunt Relliquiæ Sacrarij, in quo
Fertur viua Dei fuiſse imago.
Hæc eſt illius, & domus ruina,
In qua olim Ratio tenebat arcem.
At nunc horribilis figura Mortis.
Ventoſum caput, haud habens cerebrum.

NATVRA OPTIMA DVX SEQVENDA.

SAXOSI *montes ſidunt grauitate deorſum*
Quos Natura ſuprà ſcandere poſſe vetat.
Attamen hos ſuper impoſitos ſtruxiſſe Gigantas.
In cœlúmque viam vi petiſſe ferunt.
Vt raperent ſuperûm regnum cœleſte Deorum,
Qui varia in forma corripuere fugam.
ECQVID *id eſt aliud, quàm quos Natura vel ipſa*
Dictat ab effectis, velle negare Deos?
Et contrà genium ſeſe obfirmare potentem,
Qui fugiens varijs ludit imaginibus.
OPTIMA *Dux rerum ſemper Natura ſequenda.*
Quæ ratione animis dictat honeſta bonis.
Namque reluctari Naturæ, eſt more Gigantum
Bellare: & temerè πρὸς θεὸν ἀντιμαχεῖν.

CRASSA IGNORANTIA.

TALE *Gigantæum legitur genus: vt nihil altum*
Cogitet. at ſpernat, vel neget eſſe Deum:
Et tantum quantum ſenſu exteriore mouetur:
Commodat ad præſens ſe, vel ad id quod adeſt.
Hoc genus Anguipedum. Mythici finxere Poëtæ.
Quorum affectus humi (ſegnis ad alta) repat.

MVLIER VMBRA VIRI.

VMBRA *ſuum corpus radianti in lumine ſolis*
Cùm ſequitur refugit: cùm fugit inſequitur.
SIC *ſunt Naturæ tales muliebris Amores*
Optet amans, nolunt: non velit, vltrò volunt.

PHOEBVM *virgo fugit Daphne inuiolata ſequentē.*
Echo

ECHO *Narciſsum dum fugit inſequitur.*
ERGO *voluntati plerumque aduerſa repugnans*
Fœmina, iure ſui dicitur vmbra viri.

STVLTORVM QVANTO STATVS SVBLIMIOR: TANTO MANIFESTIOR TVRPITVDO.

AD FORMAM, *geſtumq́ hominis quadámtenus vſq́*
Simius accedit: dum ſedet aptus humi.
Altiùs at quantò ſe effert: tantò magis ipſe
Apparet culo Simius eſſe glabro.
SIC *& perſonati homines, quos gloria tollit,*
Quo magis alta petunt: ſunt mage ridiculi.
Sic & Brutus homo, qui ſe maiora capeſſit:
Ridiculus proprio proditur indicio.

ΑΛΕΚΤΡΥΟΜΑΧΙΑ.

IN VOLVCRES *aquilas,in vulturióſue rapaces,*
Diuerſæ aut alias conditionis aues.
Criſtati nunquam committunt prælia galli,
Pro præda,aut generis nobilitate ſui.
At pro Gallinis victoriæ amore ſalaces
In Gallos Galli bella cruenta mouent.
In genus atque ſuum ſunt acres. cætera molles.
SOLO *vtinam ſimiles nomine, Gens,& auis.*

INDVLGENTIA PARENTVM LIBERIS NOXIA.

PLANTVLA *quæ veteri de ſtirpe ſub arboris vmbra*
Pullulat: haud temere ad frugem procera ferendam
Peruenit: aſt imis humilis radicibus hæret.
Sic puer vmbroſa patris nutritus in æde,
Inq; ſinu matris, vix vnquam ſe arduus effert.
Vix vnquam frugi eſt. Ad claros creſcere honores
Auertens lucem quem non ſinit vmbra parentum.
Sed ſedet vſque domi ignauus, producere fructus
Qui poterat lætos, alium translatus in orbem.
NAMQVE *altæ frondes, & rami matris opacant,*
Creſcentiq; adimunt fœtus: vruntq; ferentem.
VT *necat ergo ſuos arbos vmbroſa ſtolones.*
Blanda Patrum ſegnes facit indulgentia natos.
Mollior & matrum nutritio, frangit alumnos.

EX SORDIDIS PARENTIBVS, HONESTI LIBERI.

INTEGER, & bellus puer hic eſt natus, vtrinq;
Ex patre Centauro, matreq́; ſubtus Equa.
BARBARICIS iſtud plerunq; parentibus ortos
Ingenuo pueros indicat ingenio.

ΑΝΤΕΡΩΣ ΕΡΩΣ.

O QVAM *hæc porta fuit meritò ſcelerata vocata:*
Quæ tantùm admiſit per ſua clauſtra nephas!
Iret in amplexus vt amati Tullia Priſci,
Per patris occiſi corpus adegit equos.
Oderat ánne patrem? Non.ſed Tarquinium amabat.
Iſte libidinis eſt:is pietatis amor.
Cumq́ duo affectus traherent hinc inde potentes,
Corpora præpoſuit viua cadaueribus.
Hunc memor eſſe virum,aſt illum oblita eſſe parentem:
Eſt malus ergo pij victor Amoris Amor.
Hem quis Amor? calcare patrem? ſectari alienum?
Non Amor eſt certè.Sed furor,& rabies.

QVAE IVDICIVM PERVERTANT.

*C*OPIA *opum, rerum Ignorantia, ſtulta Iuuentus*
Illuſis animum ſenſibus exoculant.
SIC VT *honos, virtúſque minus, plus pulchra voluptas*
Complaceat. Docet hoc iudicium Paridis.
Iunoni Venerem qui prætulit: atque Mineruæ
Filius vt Regis, Ruſticus, & Iuuenis.

EMENTITA SPVRIORVM NOBILITAS.

FILIVS es Solis. Puero de patre roganti.
Conſcia reſpondit mater adulterij.
Næ verum dixit! quod poſsit adultera quæuis
Dicere: namque hominẽ Sol, & Homo generãt.
SIC referunt Proceres ad patres: nomine natos
Hæ quæ ementito nobilitare volunt.

PIETAS VINDICTAM AVERTENS.

PER *catulos iactos Tigri pernice morata,*
Ad mare venator callidus vſque fugit.
Oeten cùm fugeret, ſequeretur Iaſona Colchis:
Eſt ſe inſectantem ſic remorata patrem.
Abſyrtum fratrem puerum laniauit: & eius
Membra per oppoſitum tabida ſparſit iter.
Patre pio vt fili' ſparſos dum colligit artus:
Impia tardato filia profugeret.
FABVLA *quid ſibi vult? Nimirum quòd mala ſæpè*
Vlciſci pietas crimina non patitur.

SECVRITAS.

PASTOR vtramque lupi ſecurus dormit in aurem
Cùm vigiles ouibus ſentit adeſſe canes.
DVLCIA ſic Princeps poſitis agit otia curis,
Cùm fidos populo præpoſuit Satrapas.

PRINCIPVM POTENTIA.

MAGNORVM *in orbe Principum*
Næ magna maieſtas, Deûm
Accedit ad potentiam!
Quorum in manu mors, aut ſalus.
Nam verbulo, vel nutibus
Quod imperant: fit illico.
EN *Rex homo throno ſedet.*
Armata circunſtat cohors.
Homo ſed alter ſupplicans
Adeſt præhenſus, qui ſuæ
Vitæ, neciſue pendulam
Procumbit ad ſententiam.
O QVANTVM HOMO PRAESTAT HOMINI;
O veritas prouerbij!
Ἄνθρωπος ἀνθρώπου θεὸς

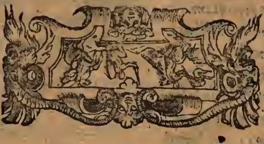
ΛΥΚΑΝΘΡΩΠΙΑ.

TYRANNICI *Satellites,*
Qui ſeruiunt libidini,
Necnon alendo luxui
Tyranni agentis otia,
Vorantiſque gentem ſuam
In regia proteruiæ.
Et qui miniſtrant fomitem
Libidinis pecuniam.
Dolo, rapinis, cædibus,
Et opprimendo ſubditos
Innoxios, & ſimplices,
Oues velut deglubiles.
NAE *illi rapaces ſunt Lupi?*
Crudeliores vel lupi!
O QVANTVM HOMO NOCET HOMINI!
O veritas prouerbij.
Ἄνθρωπος ἀνθρώπου λύκος.

ALITER.

MVTARI *humanam quis credat poſſe figuram?*
Atque homines factos eſſe repentè Lupos?
An'ne Lupi fiunt: queis facta proteruia? quorum
Res periit. fiſci cuncta vorante gula?
Quóſque fame errantes in ſyluas cogit egeſtas
Rapto viuentes, atque latrocinio.
Quique viatores, vt oues, graſſando trucidant
Ἄνθρωπος ἀνθρώπῳ ὡς κακὸς ἐστὶ λύκος

IMPOTENTIS VINDICTAE FOEMINA.

DILANIAT *Tigris rabioſam Hyrcana ſeipſam.*
Et lacerat carnis propria membra ſuæ.
In quemuis alium quoties ſæuire negatum eſt.
Impatiens iræ tanta furit rabies.
SIC MEDAEA *ſuos, Progne ſic impia natos*
Occidere: quia non potuere patres.
Illa duos pueros, iugulauit ad ora parentis:
Hæc in dira patris prandia coxit Ithin.
O SEXVS *cupiens vindictæ, at viribus impos,*
Hyrcana mulier Tigride ſæua magis!

VLTIO CRVDELITATIS A POSTERIS.

CRVDELES *hominès humano ſanguine fuſo*
Phtheiriaſi certum eſt interiiſſe putri
Exemplum Herodes, & fœlix Sylla, perempti
Corpore per cunctos vermiculante poros.
Vt qui multorum cor expleuêre cruore:
Cor, roſi à multis ſanguigenis pereant.

MAGNVS LABOR CASSVS.

EXERCET partes pila ſphærica corporis omnes,
Ora,manus,oculos,brachia,crura,pedes.
Quique pila ludit: motus incompoſitos dat,
Corporis affectus concipit & varios.
Nam modò lætitia geſtit:modò rumpitur ira.
Flet,ridet,dubium ſpéſque metúſque tenent:
Denique non agit,at ſatagit conamine multo.
Idque pilam circa,rem minimi precij.
Scilicet ex membris tanto ſudore ſolutis,
Vt nullum exiſtens inde ſuperſit opus.
SIC faciunt(aliter quàm vult Prudentia)qui dant
Difficiles operas rebus inutilibus.

AMBITIO DESTRVENS.

CVM IOVE *pro votis Semele eſt congreſſa rogatis*
Maieſtate tonans qua ſolet eſſe Deus.
Non tulit ætherios corpus mortale, tumultus.
Et periit votis ambitioſa ſuis.
CONGRESSVS *mouet id fugiendos eſſe potentum,*
Qui tandem perdunt: quos ſibi conſociant.
Ergo poteſtatis fugito conſortia magnæ,
Téque (alicui ſi vis iungere) iunge pari.

A MATRIMONIO ABSIT SVSPICIO.

ZELOTYPO vxorē Cephalo pulcherrima Procrin
Suſpectam facies fecit adulterij.
ZELOTYPAE vxori Cephalus ſuſpectus adulter:
Auræ ſæpe vocant lene refrigerium.
Hicque fidem vxoris pertentans munere, ſenſit
Venalem donis eſſe pudicitiam.
Et dum quæreret id, quod non reperire volebat:
Perdidit vxorem per nemora alta vagam.
Illa virum obſeruans, dum poſt carecta lateret:
Quod dederat telo concidit icta ſuo.
Hic ratus eſſe feram torſit telum, illa recepit.
Hos habuit fines ſuſpicioſus Amor.
Ergo quod à Caio perhibetur Cæſare dictum:
Eſto legitimi lex rata connubij.
CONIVGIVM FOELIX inquit NON CRIMINE SOLVM:
CRIMINIS AST ETIAM SVSPICIONE VACET.

MVLTITVDINI CEDENDVM.

PLVRIBVS *armatis obſiſtat vt vnus:inermis*
Quantumuis præſtans robore. Quis potis eſt?
Ergo manus dat captiuus quaſi ſponte ligandas.
Liberi & ex hominis conditione cadit.
Semihomóque caput fit libertate minutum.
An non hoc ſatius quàm malè inalle mori?
SIC *cùm ſtultorum numero ſententia vincit*
Cedatur. ſolum nec iuuet eſſe Sophon.

Ἀλλὰ κὲν ἰσχυρὸς αὐτοῦ ἀέικεα πότμον ἐπίσποι
Εἶη ἀντίμαχος εἰ πλεόνεσσι μόνος
Ἄνδρεσσι καὶ πλεόνεσσι μαχήσασθαι περὶ γνώμαις,
Ὡς περὶ τοῖς πολέμοις ἐστὶ γὰρ ἀργαλέον.

INTERMINABILIS HVMANAE VITAE LABOR.

SISYPHON *Aeoliden vates apud infera regna*
Damnatum tali ſupplicio eſſe ferunt.
Vrgeat vt celſam in rupem reuolubile ſaxum.
Quod ruit in præceps vix bene compoſitum.
Tollere rurſus idem ruiturum cogitur: & ſic
Scandens, deſcendens, irrequietus agit.
SISYPHVS *is mortalis homo eſt: reuolubile ſaxum*
Aeternùm durans durus aduſque labor.
Quidam natus homo miſer eſt apud infera regna,
Infima enim terra quid iacet inferius?
Tollere qui caſſos noctéſque, diéſque labores
Cogitur: aſſiduas itque reditque vices.
Veſpere dúmque putat finem impoſuiſſe labori:
Incipiendum iterum mane recurrit opus.

PRINCEPS IVSTITIAE AD-VIGILANS.

SCEPTRVM *oculo ſuperimpoſito geſtabat Oſiris*
Rex Pharius: quo non iuſtior alter erat.
Sceptrum iuſtitiæ eſt index, oculus nota ſacra
Mentis, quæ nunquam non agit, & vigilat.
REGIBVS *exemplũ præbens (quod munus eorũ eſt)*
Iuſtitiam vt vigili diſtribuant animo.

INVIDIOSVM QVAM MISERVM ESSE PRAESTAT.

S P L E N D I D A *ſi nequeat laus, aut fortuna parari*
Inuidiæ ſine latratu morſuq́ canino:
Inuidiæ potius ſubeunda pericula triſtis
Quàm miſeræ vitæ. S C Y L L A M *ergo finxit Homerus*
Candida ſuccinctam latrantibus inguina monſtris
Dulichias vexaſſe rates: & gurgite vaſto
Ah miſeros nautas canibus laceraſſe marinis.
Quod minus eſſe malum quã nigrã intrare Charybdin
Vortice mergenti, ſic filia Solis Vlyſſi
Dixit.

Dixit. Μὴ σύγε κεῖθι τύχῃς ὅτε ῥοιβδήσειεν
Οὐ γὰρ κὲν ῥύσαιτο σ' ὑπ' ἐκ κακοῦ οὐδ' Ἐνοσίχθων
Ἀλλὰ μάλα Σκύλλης σκοπέλῳ πεπλημένος ὦκα
Νῆα παρεξελάαν. ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτερόν ἐστι
Ἓξ ἑτάρους ἐν νηὶ ποτίμεναι: ἢ ἅμα πάντας.

INVIDIA *obtrectans monſtris eſt Scylla caninis.*
Funditus at mergens Paupertas: vaſta Charybdis.
Incidat in Scyllam qui vult vitare Charybdin.
Allatrat liuor mordax. abſorbet egeſtas
Ex vtroque malo minus elige. Qui ſapit: optat
Inuidioſus enim mage, quàm miſerabilis eſſe.

DIVINA VERBA SECVM NON PVGNANT.

EX. PVLICE, Antiquo Poëta. HERMAPHRODITVS

Cvm mea me genitrix grauida geſtaret in aluo:
Quid pareret: fertur conſuluiſſe Deos.
Mas eſt (Phœbus ait) Mars, Fœmina. Iunoq; neutrũ.
Cúmque forem natus Hermaphroditus eram.
Quærenti lethum. Sic Iuno ait. Occidet armis.
Mars cruce, Phœbus aquis. Sors rata quæq; fuit.
Arbor obumbrat aquas, aſcendo: decidit enſis
Quem tuleram. caſu labor & ipſe ſuper.
Pes hæſit ramis. caput incidit amne, tuliq;
Fœmina, Vir, Neutrũ, Flumina, Tela, Crucẽ.

Græcum

GRAECUM SIC EXPRESSIT POLITIANUS.

Ἔγκυος οὖσα γυνὴ τέκεος περὶ Φοῖβον, Ἄρηα
    Ἥρη τοὺς ἅμα Τρεῖς ἐξερέεινε θεοὺς
Ἄρσενα Φοῖβος, Ἄρης θηλὺν φάτο, κ' οὐδέτερον δὲ
    Ἥρη. πάνθ' ὑγιῶς Ἀνδρόγυνος γὰρ ἔφυ.
Εἱρομμένης δὲ μόρον. Μόρος οἱ ξίφος ἔχραεν ἥρη
    Σταῦρος Ἄρης, Φοῖβος κύματα. πάντα ἀπέβη.
Δένδρῳ ἐφειστήκει: πέσε δ' οἱ ξίφος, αὐτὸσ' ἐπ' αὐτῷ.
    Ἤριπεν εἰς πόταμον κύμβαχος ἐκ δὲ ποδοῖν
Ἤρθη ἀπ' ἀκρεμόνων. θάνε γοῦν θηλὺς τὲ, καὶ ἄῤῥην
    Κ' οὐδέτερον σαύρῳ, κύμασι, καὶ ξιφέει.

MENS SIBI BENE CONSCIA NESCIT TIMERE.

SOLA QVIES *tenebræ, nox, ſollicitudo, pauores.*
Per mala conturbant ſomnia Maniacos
Terribili ſpectrum videantur vt ore videre
Triſte Melancholicis quod fit imaginibus
Sic vidiſſe ſuum Brutus cacodæmona dixit.
Quem præſumptum animo finxerat ipſe ſibi.
Credimus? Anne pauent hi qui ſibi ſomnia fingunt
Obuerſatur atrox Mortis Imago quibus?
Ergo toro ſurgens, ſomnum, tenebrasq́ perosus
Aeternum ad ſomnum fugit, & ad tenebras.
Incubuit gladio moriens, vt ne moreretur.
Quid poterat gladio peius ab hoſte pati?
Sed malè conſcia mens, & ſanguis Cæſarianus,
Vltricem vrgebant in ſua fata manum.
At ſecurus agit cui mens eſt conſcia recti.
Vana nec vmbrarum ſpectra videre putat.

CVRIOSITAS MVLIEBRIS.

PALLADA quod puduit: clauſum inſpexêre miniſtrę.
Quid fœminis eſt curioſius malis?

FVTILITAS, LIBIDO, ET AVARITIA MERETRICVM.

IN COITV occîdit proprios de nocte maritos
  Natarum Danai perfida progenies.
Crimen ob hoc, haurit pertuſis flumina vaſis.
  Quæ nunquã expleri (quod fluat vnda) queũt:
PERTVSVM Meretrix vas eſt, rimiſq; fatiſcens
  Perfluit hàc, illàc, continet atque nihil
Seu ſpectes animum, ſeu corpus. perfluit omni
  Parte, nec arcanum, nec venerem retinet.
Adde quòd expleri vas inſatiabile, vulua
  Semper hians nequeat. ſed nec auaritia
Ergo virum in coitu nocturno, (vt fabula ſignat)
  Si qua libidinis eſt inſatiata, necat.
Semper, & exhaurit futili vas ore: nec implet.
  Ipſaq; vas portat: ipſaq; vas ſimul eſt.
Proinde velut mereticiæ imago libidinis iſta
  Inſatiabilis eſt, Sic & Auaritiæ.

ANIMA IBI ANIMAT, VBI AMAT.

DEMOPHOON *ventis cùm vela, & verba dediſſet,*
Stabat arenoſo littore Phyllis amans.
Nauem rapta ſequens oculis, & brachia tendens
Huc: vbi iam fugiens ſpiritus eius erat.
Spiritus, ac anima, hic animans vbi Phyllis amabat.
Corpus & vt vitam, vita ſecuta animam.
Quid mirum periјt ſi poſteà Phyllis amore?
Exanimum corpus viuere non poterat.

CVRIOSITAS FVGIENDA.

MITTE *arcana Dei cœlumq́, inquirere quid ſit.*
Nec ſapias pluſquàm debet homo ſapere.
Caucaſeo vinctus monet hoc in rupe Prometheus
Scrutator cœli, fur & in igne Iouis.
Cui cor edax Aquila in rediuiuo vulnere rodit.
Materia pœnis ſufficiente ſuis.
Ἦ δὲ προμηθέι ἄχος δάκνει κέαρ ἔντερον ἔνδον
Καρδιοβρόσκος ὅμως ἀετὸς ἐϛὶν ἄχος.

PERVERSA IVDICIA

IVDICE *ſub Tmolo concertauêre canentes*
Pan Paſtor calamis, Cantor Apollo. lyra.
Et prolata Midæ fertur ſententia, ſuaui
Stridula cui melior tibia cenſa cheli.
Ob quod tam abſurdum indignatus areſton Apollo.
Illi Aſini longas indidit auriculas.
Auriculas Aſini fatuus Rex notus vt eſſet.
Dignas tam ſtolidi iudicio capitis.
SVNT *quibus eloquio ſapiente, loquentia vana*
Plus placet: & vero ſimplice ευδόκιμος.
O vtinam inſignes aſininis auribus eſſent.
Vt poſſet fatuos noſcere quiſque Midas.
Dicere quos merito, licet inuerſos Apuleios,
Nam facie humana, cætera ſunt Aſini.

ADVLTERIVM.

GNOSIA PASIPHAE *tauro vt frueretur amato*
Factoris arte Dædali.
Dicitur in vaccæ ſeſe aſsimilaſse figuram
Incluſa fabrili boue.
Fabula: credibili ſed re. nam Paſiphaë ipſa
Domo latens adultera,
Taurus adulter erat, quem admiſit. non alienum
Secuta taurum, ſed torum.
In quam non etenim ſe vertit fœmina formam,
Vt expleat libidinem?
Meſsalina Lupæ titulum mentita Lyciſcæ
Auguſta Lais proſtitit.

VNIVS DEI AETERNITAS.

INNVMERABILIVM ſeclorum millia fertur
Viuere Arabs Phœnix vnica ſemper auis.
Ex ſe ipſa naſcens, ex ſe reparabilis ales.
Quæ exoriens moritur: quæ moriens oritur.
Nam dum deficiens ſolis ſe torruit igni:
Naſcitur è flammis mox rediuiua ſuis.
CREDIMVS? An vanũ reputamus quod peregrina
Dicere libertas audet in hiſtoria?
CREDIMVS. Et certè eſt volucris ſub imagine, viuẽs
Aeternùm Phœnix vnicus ipſe Deus.
A ſe principium capiens reſolutus & in ſe.
Semper & exoriens luminis igne ſui.

VNVS PRO MVLTIS.

VNVM pro multis dandum caput: atque ſalutem
Multorum in fatis vnius eſſe viri
Fratribus occiſis oſtendit Horatius. vnus
Tergeminos fratres vincere qui potuit.
Cuius pro tota vnius victoria gente,
Romano Albanum ſubdidit imperio.
Exemplumq́; dedit cæſa lachrymante ſorore:
Quàm diuerſus amor ſanguinis, & patriæ.

STVDIORVM CONTENTIO.

AD FRVCTVS *palmæ veniunt puer vnus, & alter.*
Hic ſuprà aſcendit, pronus at ille iacet.
Is qui ad radices deſperans ſubſtitit imas
Præſtat opem erecto, ſupediiq́; vicem.
Qui verò aſcendit: fructus decerpit: & ex iis
Largitur ſocio: participemq́; facit.
CERTAMEN *ſtudii, & doctrinæ gloria, Palma eſt*
Ad quam contendunt ingenui pueri.
Quorum alii pulchro victi in certamine, tollunt
Victores: & iis corpora ſubiiciunt.
Quêis tamen excerptos prudentiæ ab arbore fructus
Dant impertitos, conſilioq́; iuuant.
NON *omnes quicunque ſtudent: profectibus æquis*
Ad frugem veniunt. deficit at bona pars.
Qui nitentur enim ad ſummum: illis altius ibunt:
Qui circa excordes infima ſubſtiterint.

RES PVBLICA.

ASPICE *mutatos Delphinum in corpora nautas*
In rate pampineis frondibus implicita.
Quam remoratam alij remis, ac arte gubernant,
Præcipites alij ſub vada cæca natant
Eſt in puppe Deus. quem ſupplex vnus adorat:
Diffugiunt variæ tranſtra per alta feræ.
OPTIMA *ſignatur Reſpublica imagine tali:*
Turbida quam circum multa negotia ſtant.
Namq; Deum in ſummo reſidentem Eccleſia placat.
At proceres, vrbem pro ratione regunt.
Eſſe φιλανθρώπȣς *quos (vt Delphinas) oportet.*
Vt genus & ciues prorſus amare ſuum.
Nec per magna etiam dubitare pericula mergi,
Vt reſpublica ſit libera ſeruitio.
Sic & amatores hominum, latræq; Deorum
Vrbi cùm fuerint: nulla tyrannis erit.

NON NOBIS NATI.

MEL Homo cum cæra rapit ex aluearibus ipſis
In diſco longi fertq́; laboris opus.
Mel homini, cærámque Dijs aluearia fingunt.
Sic vos non vobis ——————
Non ſibi ſed domino ſerit, & metit arua colonus.
Sic vos non vobis ——————
Non ſibi, ſed domino premit vſtã vinitor vuam.
Sic vos non vobis —————— } Mellificatis apes
Non ſibi, ſed domino carpit ſator arbore fructus.
Sic vos non vobis ——————
Non ſibi patronus, ſed nouit iura clienti.
Sic vos non vobis ——————

Non ſibi,ſed Regi miles gerit arma:tamen ſi
Occidit in bellis:occidi ipſe ſibi.
Nec ſibi(cùm ſuperat)vincit.pro principe vincit.
Sic vos non vobis ————————
Non ſibi præſcribūt Medici ſumēda,ſed ægris:
Sic vos non vobis ————————
Non ſibi,ſed populo cantant ſua carmina vates.
Sic vos non vobis ———————— *Mellifi tis apes*
Non ſibi docti homines ſcribunt,ſed poſteritati.
Sic vos non vobis ————————
Non ſibi,ſed cunctis opifex ſua in arte laborat.
Sic vos non vobis ————————
Ad nullos minus,ac autores peruenit acti
Fructus,viuit,agit denique nemo ſibi.

SVMPTVS, & QVAESTVS.

TEMPORE quæ gignit fœtus, ac lactat eodem
    Beſtia prolis amans, eſt Lepus Ἀμφιγένης
Dûmque ſuperfœtat: parit, & coit, ac alit vnà,
    Nec patitur vacuum ſeminis eſſe vterum.
  EXEMPLVM, qui rem profundit, vt augeat idē,
    Dum facit & ſumptus, ſic quoque lucra paret.
Nec penitus loculos vnquam patiatur inanes,
    Sed quæſtu expenſas vberiore leuet.

PERDITA IVVENTVS.

FRVGISPERDA *Salix,cui dat circunfluus humor*
Nutrimen,calamos inter arundineos.
FILIVS *eſt cui patris opes alimenta miniſtrant,*
Vt fluat in molles vndique delicias.
Inter adulantum pulchras ſpecie,ſed inanes
Turbas,blanditiæ flexilis & Coracas.
Aetatis cum flore ſuæ qui ſemina perdens
Virtutum:nulla poſteà fruge valet.

DEFLORATIO.

CVM VENVS *alma Roſam in ſpineto carperet albã:*
Læſit acuta Deam vulnere ſpina leui.
Sanguis & exilijt, quo mox Roſa tincta, colorem
Traxit (quæ fuerat candida) purpureum.
SIC VENVS *ætatis florem cùm excerpſit, in alba*
Virgine: fit punctim plaga, cruórque fluit.
Quæq́; prius medio Roſa candida floruit horto:
Panditur explicitis ſuaue rubens folijs.

VIRO INDECORA SALTATIO.

PERSONAT *aurata cithara crinitus Iopas.*
Cum riſu ſpectans ſexus vterque ſedet.
Simius at media ſaltat veſtitus in aula.
Sic hominem ſimulans, vt videatur homo.
Támque ſibi ipſe placet ſaltans, homo credat vt eſſe.
Ridiculus cunctis Simius attamen eſt.
DEDECOROSA *hæc eſt hominis ſaltãtis imago,*
Clunes ſub crotalo dum mouet, atque pedes.
Dat motus incompoſitos: numero meditatur
Reſpondere pari, conueniente pede.
Dum ſtudet ac vni ſtultæ placuiſſe puellæ:
Ridendum ſe alijs omnibus exhibuit.
Si quis vt ignarus ſit conſuetudinis huius:
Inſanire putet quem videt hoc agere.

GVLA SEV VENEFICIVM.

PISCIS INESCATO *Labrax vt prenditur hamo*
SIC *gula permultis attulit exitium:*
Vtque renitentem piſcator ab æquore piſcem
Vi trahit ad terram, morte latente cibo.
SIC *hæredipetæ, captatoréſque, veneno*
Tinctis ſæpe trahunt morſibus ad tumulum.

STVPOR ADMIRATIONIS, EX ARMORVM, & LITERARVM PRAESTANTIA.

INDITA BELLONAE *Sapientia, & arma Mineruæ*
Gorgonis os clypeo quæ gerit anguicomum
Vertit, & hoc monſtro homines in ſaxa rigentes
Cernere tale oculis qui voluêre caput.
SCIRE *cupis quid ſignificet Panoplia talis*
Pallados armatæ, monſtriferæq́ue Deæ?
LITTERAE & ARMA *(quibus Sapiẽtia, palmaq́; victrix*
Quæritur) hæc duo ſunt inclyta præcipuè:
Quorum homines rapit admiratio tanta: ſtupore
Defixos, vt eos ſaxa quis eſſe putet.

QVI SE NON NOVIT BELLVA EST NON HOMO.

ILLVD *de cœlo deſcendens* ΓΝΩΘΙ ΣΕΑΥΤΟΝ
In templo Delphis extat Apollineo.
Omnia cui cedant diuini oracula Phœbi,
Ecquid enim melius, quid ſapientius eſt?
Te ergo niſi noris Sunamitis, beſtia fies
Atque ſequêre tuum Buccula facta gregem.

SENES A IVVENIBVS TOLLENDI.

SICVT *fortis equus ſpatio qui fortè ſupremo*
In bello, aut curſu vicit Olympiaco:
Poſteà confectus ſenio tardante, quieſcit:
Pérque alios curru præpete fertur equos.
Id quod Alexander veterum memor officiorum,
Bucephalo fieri iuſsit & ipſe ſuo.
QVANTO *iuſtius eſt: vt honeſtè ætate peracta,*
Patres annoſos ſuſtineant iuuenes?

VIRTVTES INGENITAS VITIA ERVMPENTIA EXPELLVNT.

CANDIDVLAE, & nudæ cœleſtis origine regni
Virtutes hemini protinus ingenitæ:
At terra vitijs homini erumpentibus atris
Armatiſque, in cœlum vnde fuêre, volant.
SCILICET eſſe ſimul nunquã cõtraria poſſunt,
Lucida nocte dies vt veniente fugit.
Id fit vbi ſpectat radix rabioſa malorum
Non cœlum. ſolum ſed ſalon, atque ſolum.

AVARVS INOPS.

TANTALVS à labris ſitiens fugientia captat
Flumina: & eſuriens carpere poma nequit.
Fructus plena labris nā quæ imminet, effugit arbos.
Et refuga eſt mento quæ fluit vnda tenus.
Sic miſer in liquidis ſitibundus Tantalus vndis,
Frugibus in medijs eſurit atque ſitit.
NOMINE mutato de te narratur Auare,
Fabula: qui multas pauper es inter opes.
Quas non attingis, nec ſcis quem præbeat vſum
Nummus: at in cenſu diuite, viuis inops,

AMORVM PROGRESSVS.

HOC *altare tenent mater Venus, atque Cupido*
Filius, ardenti cum face tela gerens.
Adſtat Olor ſua fata gemens, geminíque columbi.
Iungere qui inſertis oribus ora parant.
HAEC *eſt effigies depicta libidinis, vt quæ*
Ardet in affectu, vulnus, & intus alit
Accedens propius, mox oſcula iungere geſtit,
Suauiat, & Veneris denique rem peragit.
Poſt factum feciſſe piget. cúmque acceleratum
Aut ſenium, aut lethum ſentiat eſſe: gemit.
ERGO *libidinei myſteria monſtrat Amoris*
Singula in hac ara quæ ſtat imago ſacra.
Affectum, vulnus penetrans cor, & oſcula, tactum.
Et factum, ſequitur quod metanœa gemens.

VLTIO AFFECTATAE TYRANNIDIS. vel DEVS SVPERBIS RESISTIT.

ASPICE crudeles dantem Salmonea pœnas
Altitono (eſt auſus quem ſimulare) Ioui
Demens, qui nimbos, & non imitabile fulmen
Aëris ponte citis eſt imitatus equis.
Verum igitur fulmen (voluit quod fingere) ſenſit:
Dixit & hæc moriens: dicere vel voluit.
PARCITE mortales imitari velle tonando
Immortale Deûm numen, & imperium.
Parcite velle ſequi & dicta, & facta potentum:
Quod minitamur enim: iudicio patimur.

HOMO CVM IN HONORE ESSET: NON INTELLEXIT. & COMPARATVS EST IVMENTIS.

HVMANA in magno cùm Natura eſſet honore
Non agnouit,& eſt æquiparata boui.
At poſtquàm proprio ſpeculata in fonte: ſeipſam
Vidit,& vt vidit,nouit,& erubuit.
Amplius & terræ ſeſe adclinare grauata:
Exurrexit:& os ſubſtulit ad ſuperos
Agnouítque Deum,& Rationem.protinus illi
Reddita imago Dei,priſtina forma fuit.

SOCIETAS.

FORTE profecturi quinque, aut ſex ad mare Riui,
Conuenêre ſimul rupe ſub aëria.
Conſilioque habito, viſum eſt coëuntibus vnà
Ire patrem verſum fluctibus Oceanum:
Viribus vt plures iunctis maioribus eſſent,
Nec ſe exiccarent æſtus, & ariditas.
Ergo quod ad naues potuit ſatis eſſe vehendas:
Fecerunt miſtis nabile Flumen aquis.
Vnus at indignans alijs ſe iungere riuis:
Solus in aridulo reſtitit alueolo.
In genua accliuis contraxit membra, nec vltrà
Fuſus, ad Oceanum tendere non potuit.
Quinetiam lachrymis penitus defecit abortis
Fons ipſe arenti puluerulentus humo.
EXEMPLVM minimis hoc mercatoribus eſto,
Qui quærunt magnas per mare diuitias:
Ne ſocios fugiant: ſimul at commercia tractent.
Nam ſi non poſſunt ſingula, cuncta valent.

SVMMA IMPIETAS.

ἌΘΕΟΣ, ΚΑῚ ἈΠΑΤΩΡ.

ASTRONOMON *vulgo conceptus fortè rogabat:*
Eſſet in hoc Mundo quo patré progenitus?
Huic ille oſtendens cœlum, Caſcúmque ſedentem,
Hic pater eſt (inquit) corporis, ille animi.
Cui puer ĩdignãs. QVAE SVPRA NOS NIHIL AD NOS.
Et genitum tali me piget eſſe ſene.
O SVMMA *impietas, non velle agnoſcere patrem!*
Factorémque ſui non reputare Deum!

SINE CERERE, & BACCHO FRIGET VENVS.

LIBER, & alma Ceres Venerẽ comitantur vtrinque
Aureáque altari ſtat Venus in medio.
Δημήτρ᾽ ἐις βίον ἐςὶν Αμαλθέιας κέρας αἰγὸς.
Και ςαφύλη Βάκχῳ κληματικὴ Βρομίῳ
SCILICET id ſignũ quod ibi Venus eſt: vbi abũdat
Copia magna cibi, copia magna meri.
Spumat enim feruente mero de ventre libido,
Atque cibo. ſine quêis languet, & alget iners,

MILITIA EST VITA HOMINIS SVPER TERRAM. IOB VII.

CONCVRRVNT *Equites Cataphracti vtrinq; duello.*
Ἐν δὲ πύλῃ πολέμου ἔγγραφος ἐστὶ νόμος.
GLORIA PROPOSITA EST VICTORI, INFAMIA VICTO.
Ἐκ σκοπιᾶς δὲ ὁρᾷ ἀρχὸς ἀγωνοθέτης
MILITIA *eſt hæc, vita hominis, dum viuit in orbe;*
Οὐρανόθεν θεάτης ἐστὶ θεὸς βασιλεὺς
Scripta palàm lex eſt in Moſe Euangelioque
Πάντες ἴασι· μόνος ἀλλὰ βραβεῖον ἔχει.

IN CAROLVM AVSTRASIVM IMP. V.

CAROLVS *occiduæ Princeps Auſtraſius oræ*
Diuiſum imperium cum Ioue Cæſar habet.
Iuppiter in cælo, terrarum Cæſar in orbe,
Inter hic humanos imperat: ille Deos.
Nec mirum. Mars fortis enim, ſapienſq́; Minerua
Dant manibus præſens talibus auxilium.
PARVA FORIS SVNT ARMA, DOMI NISI CONSILIVM SIT,
Magnanimus, prudens, Cæſar vtroque viget.
Vt nunquam (his velut Herculeis firmata columnis)
Gloria Cæſarei corruat imperij.
Nec dum finis hic eſt. Duce ſed virtute, ſequentem
Fortunam euentis proferet VLTERIVS.
Impediat niſi qui DONEC TOTVM IMPLEAT ORBEM.
Creſcit, & hunc cogat citerius regredi.

ΠΑΡΕΡΓΟΝ·
ΔΙΑ ΤΟΥ ΤΩΝ ΒΙΒΛΩΝ
ΠΛΕΟΝΑΣΜΟΥ.

DE PORCELLANI HOSPITII RVINA
IN TRES NOBILES AMASIOS
ADOLESCENTES LVGD.
1540.

TRES *vno in lecto,ſimul vna & nocte iacebant*
Qui primæ iuuenes nobilitatis erant.
Dum duo colludunt:certántque vter inter vtrunque
Dormiat: & Libro tertius inuigilat.
Fit fragor.Ecce repente domus ruit impete grandi
Sórsque viris,nox,mors incubat vna tribus.
Quadraginta annos,terquinque & verterat æuum
Secula.Lugduni tanta ruina fuit,
Quos pro nominibus titulos habuere locorum,
Corbero,Circeiuſq́;,ac Senceeius erant.
Tres vnum vt fatum:tres vnum habuere ſepulchrum
Sic animis celum ſit tribus vna domus.
Amen.

DE IISDEM, AENIGMA.

TRES *ſine dente ruens occidit Adonidas vnus*
In multi capitis ventre Leonis Aper.
Qui prius ingenti ſub mole fuêre ſepulti:
Extincti fato quàm properante forent.

MIRABILIS EVENTVS HISTORIA

LVGD. 1552.

REDITVS AB INFERIS, SEV

ΑΝΑΒΙΩΣΙΣ.

VIVVS *humum ſubijt, qui foderat ante ſepulchrum*
Ipſe ſibi, ingenti mole ſuperpoſita.
Viuus & ad manes deſcendit: vt Amphiaraüs
Hicque horas centum, & ſeptuaginta fuit.
Horas, quas potuit tantùm numerare, dies non:
Nullum namque vident infera regna diem.
Hebdomadem durauit, agens tellure ſub alta,
Lucis, ſomni expers, aëris, atque cibi;
Ergo quid interea fecit? bibit. & bibit vndam,
Quæ refluebat eò, fluxerat vnde prius.
At poſtquàm ſuperis iam lux octaua refulſit:
Ac egeſta cauo chaſmate terra fuit:
Crediderant quem pridem homines periiſſe: repente
Alter vt Alcides, ad ſuperos redijt.
Viribus integris, ſenſu, & ſermone valenti,
Sanus ad extremos vixit & inde dies.
Quid mirum, infernis potuit ſi excedere regnis?
Vt iubet infera lex. ederat ore nihil.
Quam niſi dicta eſſet violaſſe Proſerpina legem:
Ad ſuperos ſalua lege reuerſa foret.
PORRO *ne quis & hoc fictum putet eſſe: ego vidi*
Scriptor. Quid viſu certius eſſe poteſt?
Planius & geſtam quiuis intelligat vt rem:
Citra figmentum ſic habet hiſtoria.

BIBLIOTE… ROMA VITTORIO EMA…

Anno Domini M.CCCCCLII. ad Nonas Februarij Franciſcus Peluſius Lugdunenſis φρεατορύκτης enex ſe xagenarius. dum in colle D. Sebaſtiani, in villa Ludouici Dheiræi puteum foderet altũ pedes 40. egeſta terra deſu per irruenti ad profunditatem triginta quinque pedum, oppreſſus eſt foſſor viuus, qui incumbenti periculo: quod fortè præſens habuit tabulatum oppoſuit: ſub quo reclinatus, & à cadenti mole protectus, aëris, & ſpiritus aliquantum retinuit: quo ſeptem dies, noctéſque vixit, ſine cibo & ſomno. ſola vrina epota ſtomachum roborans, & omnis doloris expers, atque adeò mœſtitię, Quinetiam ſpei plenus (quam in ſolum Deum collocarat) idemtidem auxilium ſibi ſaluo inclamãs, ſed à nemine auditus. cùm tamen ipſe ſuperorum motus, ſtrepitus, & verba audiret: horaſq; ſonãtes numeraret. Poſt ſeptimum deinde diem, cùm ipſi iam conclamato pararetur pheretrũ: effoſſúsque eſſet magna ex parte puteus, repente audita eſt vox eius de profundis clamantis: quamprimùm ſecutus eſt pauor, ac ſi ſpiritus exauditus eſſet ſubterraneus. mox clamore perſeuerante iniecta ſpes: & accelerata effoſsio: donec viuus, & valens hauſto prius vini calice per funẽ euectus eſt: viribus adeò integris: vt ad ſe tollendum neque ſe ligari paſſus ſit: neque aliena ope vti voluerit. Senſu verò adeò ſano, vt etiam iocabundus, crumenáque prompta, & pecunia numerata, diceret ſe cum benignis hoſpitibus diuerſatum: apud quos ne teruncium quidem per ſeptem dies impendiſſet, Et mox ad opus eſt reuerſus ſuperſtes adhuc cùm hæc ſcriberem.

Eodem tempore, ac in eiuſdem Lodoici ædibus, aliud accidit portentum. Felis namque domeſtica inter reliquos fœtus numeroſos enixa eſt catellum viuum monocephalon bicorporem, octipedem ἀρσενιθήλυκον, vtriuſque ſexus corporibus ſic inuicem cõplexis, & in vnum caput coeuntibus, vt amplectentiũ, & oſculantiũ ſpeciẽ præberent. Quæ ſanè ſigna ſalutis, abundãtiæ, & amoris cõcordis pręſaga eſſe credũtur. Qui vidit teſtimonium perhibuit.

B. ANVLVS.

EXCVDEBAT
MATHIAS BONHOMME
LVGDVNI.

RESTAURO del LIBRO ANTICO
Cav. G. DI GIACOMO 20 SET 1969
PESCARA